

Σχολική μονάδα: **Πειραματικό Γυμνάσιο Νίκαιας** (απόσπαση με απόφαση ΚΥΣΔΕ για το σχολ. έτος 2011 –2012)

Έκθεση δραστηριοτήτων προς την Περιφέρεια Αττικής της **Βότση Ελένης**, εκπαιδευτικού φιλολόγου συμμετέχουσας στο **Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Comenius** ενδοϋπηρεσιακής κατάρτισης – ενδοατομικής κινητικότητας, που έγινε στη Ρώμη (20 – 24/02/2012) με τίτλο - θέμα: **«Ο μεγάλος γύρος στην Ευρώπη, τέχνη, μνημεία, αρχαιότητες, κήποι, ανανέωση, δημιουργία».**

Το πρόγραμμα περιελάμβανε ποικίλες δραστηριότητες κατάρτισης και στηρίχτηκε σε πολλαπλές μεθόδους διδασκαλίας. Συγκεκριμένα διεξήχθη και σε εξωτερικούς χώρους κατά κύριο μουσειακούς αλλά και σε αίθουσες σεμιναρικών παραδόσεων και συνεδριακών χώρων που διέθετε το ξενοδοχείο διαμονής μας, όπου με τη μορφή παραδόσεων και διαλόγου, ανταλλαγής απόψεων και προσωπικών παρουσιάσεων προσεγγίσαμε τη θεματολογία του. Υπήρξαν προβολές οπτικού υλικού και παρουσιάσεις power point, είχαμε τη δυνατότητα ελεύθερης πρόσβασης στο διαδίκτυο, ώστε να εμπλουτίζουμε και με διαδικτυακό υλικό τις συζητήσεις μας, παρουσιάζαμε τις προσωπικές μας απόψεις και συνεργαστήκαμε με συναδέλφους στο πλαίσιο ομάδων εργασιών.

Από το ιστολόγιο Ρουμάνας συναδέλφου που συμμετείχε στο Πρόγραμμα: <http://auromagrandtour.blogspot.com/>

Πραγματοποιήσαμε κυρίως, επισκέψεις σε μουσειακούς χώρους της Ρώμης, και συγκεκριμένα στο εθνικό μουσείο της Ρώμης (στην πραγματικότητα πρόκειται για τέσσερα μουσεία σε διαφορετικές περιοχές της πόλης και σε διαφορετικούς κτιριακούς χώρους συμπεριλαμβανομένων και των θερμών του Διοκλητιανού), στο μουσείο του Καπιτωλίου, στη βίλα Φαρνεζίνα με έργα του Ραφαέλο, στη ρωμαϊκή αγορά, στο Κολοσσαίο, στο μουσείο - βιβλιοθήκη των Ρομαντικών με χειρόγραφα και οπτικό υλικό από τον φιλέλληνα ρομαντικό ποιητή Λόρδο Μπάυρον) και σε πολλές πλατείες της Ρώμης με διάσημα συντριβάνια και αγάλματα αναγεννησιακής και μπαρόκ εποχής, όπως και στον βοτανικό κήπο της Ρώμης αλλά και στο μουσείο των επιστημών, όπου επικεντρωθήκαμε στον Homo Sapiens. Στο μουσείο αυτό εκτός από την περιήγηση και τη διαδραστική ανακάλυψη και παρατήρηση των φυσικών φαινομένων αντλήσαμε ιδέες παιδαγωγικού χαρακτήρα για αντίστοιχες εκπαιδευτικές εκδρομές, κατά τις οποίες οι μαθητές ύστερα από την κατάλληλη προετοιμασία ανακαλύπτουν τη μάθηση μέσα από την προσωπική συμμετοχή τους σε πειράματα και την παρατήρηση των φυσικών φαινομένων σε χώρους κατάλληλους, μέσα από βιωματικές αναπαραστάσεις.

Σε όλους αυτούς τους χώρους περιηγηθήκαμε και ξεναγηθήκαμε και στη συνέχεια επικεντρωθήκαμε σε ζητήματα της Ιστορίας της Τέχνης αλλά και σε θέματα παιδαγωγικού χαρακτήρα και μεθοδολογίας, συχνά δουλεύοντας σε ομάδες εργασίας, αναλαμβάνοντας project, τα οποία θα μπορούσαμε να εφαρμόσουμε κι εμείς στην εκπαιδευτική διαδικασία, συνοδεύοντας τους μαθητές μας σε εκπαιδευτικές εκδρομές και σε επισκέψεις σε μουσειακούς τόπους, πινακοθήκες ή άλλα μνημεία. Τα σχέδια αυτά εργασίας περιελάμβαναν συμμετοχική παρατήρηση, ενεργητική παρακολούθηση, προσωπική δημιουργία έργων τέχνης, συνεργασία, ομαδοκεντρική προσέγγιση στην απόκτηση γνώσεων, βιωματική μάθηση, διαδραστικά παιχνίδια γνώσεων, εμβάθυνση, προσωπική ανακάλυψη, ανάπτυξη της φαντασίας, εξατομικευμένη προσέγγιση των ζητημάτων της ιστορίας της τέχνης και αισθητική απόλαυση των έργων της. Ακόμη, στο πλαίσιο του προγράμματος ανακαλύψαμε την τέχνη στην καθημερινότητά της, έξω από τα μουσεία και τις εκκλησίες και τα αναγεννησιακά κτίρια, στους δρόμους της Ρώμης, στις πλατείες της (Ναβόνα, Εσπάνια, Αρτζεντίνα, Πόπουλους) και στις γέφυρες του ποταμού Τίβερη.

Με την οργανωμένη περιήγηση στις περιοχές αυτές και με τη συνοδεία ξεναγού η τέχνη δεν νοείται αποκομμένη από το φυσικό της περιβάλλον αλλά είναι μέρος αυτού και διαχέεται στο κοινωνικό περιβάλλον αντλώντας στοιχεία από τον

καθημερινό βίο, το φυσικό περιβάλλον, την αστική δόμηση, τα σύγχρονα οικονομικοκοινωνικά προβλήματα αλλά και τα ιστορικά στοιχεία του παρελθόντος, εξελισσόμενη τελικά, ως ελεύθερο προϊόν δημιουργίας του εκάστοτε καλλιτέχνη σε κάθε εποχή. Η Ρώμη είναι από μόνη της ένα ζωντανό ανοιχτό μουσείο που διασώζει στο παρόν τα στοιχεία του ρωμαϊκού πολιτισμού και τα συνδέει αρμονικά με το μοντέρνο, αφού διαμεσολαβείται από την αναγεννησιακή και την μπαρόκ εποχή που αφήνουν ζωντανά τα σημάδια μιας περιόδου μεγάλης πνευματικής, εκκλησιαστικής και καλλιτεχνικής ανάπτυξης. Επισκέφτηκα επιπλέον, στον ελεύθερό μου χρόνο, και την Καπέλα Σιξτίνα. Μέρος των δραστηριοτήτων μας αναρτήθηκε: <http://www.laboratoriodelcittadino.org/joomla/ROMA2012/ROMA2012/Carnet.html>.

Προχώρησα αμέσως μετά την επιστροφή μου στη σχολική μονάδα στην οποία υπηρετώ, στην ενημέρωση των συναδέλφων μου για τη λειτουργία του ευρωπαϊκού προγράμματος, για τα στάδια που περιλάμβανε, τους στόχους, τη μεθοδολογία του και τον τρόπο - δυνατότητα συμμετοχής συναδέλφων σ' αυτό τόσο με τη μορφή της ενδοϋπηρεσιακής κατάρτισης - ενδοατομικής κινητικότητας όσο και με τη μορφή σχολικής σύμπραξης - κινητικότητας μαθητών και καθηγητών, προκειμένου να ευαισθητοποιηθούν περισσότεροι συνάδελφοι σε θέματα υλοποίησης ευρωπαϊκών εκπαιδευτικών προγραμμάτων. Αντάλλαξα συγχρόνως, απόψεις και με άλλους συναδέλφους του σχολείου μου που κατά το παρελθόν συμμετείχαν και οι ίδιοι σε αντίστοιχα ευρωπαϊκά προγράμματα.

Σε σχέση με τους μαθητές μου τούς ενημέρωσα για τα ευρωπαϊκά προγράμματα κινητικότητας και τους παρουσίασα εκπαιδευτικό υλικό που συγκέντρωσα στη διάρκεια του προγράμματος στη Ρώμη σχετιζόμενου με το μάθημα της Ιστορίας, της Λογοτεχνίας και της Γλώσσας. Στη Γ' Γυμνασίου μάλιστα, στο βιβλίο της Γλώσσας υπάρχει ειδικό κεφάλαιο για την Ευρωπαϊκή Ένωση και για τα ευρωπαϊκά προγράμματα, οπότε διάνθισα τη συγκεκριμένη ενότητα και με την παρούσα βιωματική εμπειρία μου που τούς παρουσίασα. Λίγο πριν φύγω μάλιστα, για να συμμετέχω στο πρόγραμμα στη Ρώμη, επισκεφτήκαμε το μουσείο της Ακρόπολης με τμήμα της Γ' Γυμνασίου και ξεναγηθήκαμε συμπληρώνοντας φύλλο εργασίας. Μετά την επιστροφή μου από τη Ρώμη συνδύασα την επίσκεψή μας στο μουσείο της Ακρόπολης με την παρουσίαση φωτογραφικού υλικού από τα μουσεία που επισκέφτηκα αναδεικνύοντας τη συνέχεια της πολιτισμικής εξέλιξης και τις καταβολές της ρωμαϊκής και αναγεννησιακής τέχνης στα αρχαία ελληνικά μοτίβα, στους αρχαιοελληνικούς μύθους και τεχνοτροπία. Στη Β' Γυμνασίου στην οποία

διδάσκω το μάθημα της Ιστορίας (Βυζαντινή, Μεσαιωνική και Νεότερη) παρουσίασα στους μαθητές φωτογραφικό υλικό που σχετίζεται με τη ρωμαϊκή ιστορία και τη βυζαντινή περίοδο, που συνέλεξα άφθονο στη διάρκεια του Προγράμματος. Στην Α΄ Γυμνασίου διδάσκω το μάθημα των αρχαίων ελληνικών και παρουσίασα στους μαθητές υλικό οπτικό που σχετίζεται με την αρχαία ελληνική τέχνη, την οποία σε μεγάλο βαθμό αντιγράφει η ρωμαϊκή κι έτσι συνδέθηκε στη συνείδηση των μαθητών η διαδοχή των ιστορικών περιόδων και των πολιτισμών, ενώ κατανοήθηκε καλύτερα και το φαινόμενο του β΄ ελληνικού αποικισμού στην Κάτω Ιταλία, καθώς τούς παρουσίασα φωτογραφικό υλικό αρχαιολογικών ευρημάτων που εκτίθενται στα μουσεία που επισκέφτηκα στο πλαίσιο του Προγράμματος προβαίνοντας σε μία εικονική περιήγηση. Στους μαθητές όλων των τάξεων παράλληλα, έδωσα πληροφοριακά στοιχεία και παρουσίασα οπτικό υλικό για το επιμορφωτικό πρόγραμμα στη Ρώμη εξηγώντας τους τα πολιτισμικά χαρακτηριστικά της συγκεκριμένης χώρας, τις αρχαιοελληνικές καταβολές της τέχνης της και τη διαμόρφωση των χαρακτηριστικών που συνιστούν ένα κοινό ευρωπαϊκό στυλ στον τομέα της τέχνης και μιας κοινής συγχρόνως, ευρωπαϊκής συνείδησης.

Η επικοινωνία μου από την άλλη με τους συναδέλφους των άλλων χωρών που συμμετείχαν στο σεμινάριο και με την επικεφαλής του προγράμματος συνεχίζεται διαδικτυακά. Προκειμένου περισσότεροι ακόμη, συνάδελφοι να ενημερωθούν για το συγκεκριμένο πρόγραμμα, αλλά και οι μαθητές και οι γονείς τους ακόμη, να γίνουν μέτοχοι της όλης βιωματικής εμπειρίας προχώρησα στην ανάρτηση της δράσης στην ιστοσελίδα του σχολείου μας <http://gym-peir-nikaias.att.sch.gr/anakoinwnseis.htm> και στο μπλοκ που έχει αναρτήσει και επιμελείται η συνάδελφος του σχολείου μας Ρούλα Τεντόμα:<http://www.opouakouspollakerasia.net/home/ekdeloseis/ekpaideutika-programmata-kai-protoboulies/ekpaideutika-programmata-kai-protoboulies-2013-14/ekpaideutika-programmata-kai-protoboulies-2012-13/ekpaideutika-programmata-kai-protoboulies-2011-12>.

Ένα τμήμα των δράσεών μας δημοσιεύτηκε στην ιστοσελίδα το φορέα υλοποίησης του Προγράμματος:

http://www.laboratoriodelcittadino.org/joomla/ROMA2012/ROMA2012/Carnet_files/Carnet.swf